

Szabadkát és a városi könyvtárat *Ágoston Pribilla Valéria* igazgató mutatta be. (Szabadkát és Paksot elsősorban Jámbor Pál személye köti össze. Az 1821-ben Pakszon született költő, író, pap, tanár... 1861-től 1869-ig a szabadkai gimnázium igazgatója volt, 1897-ben Szabadkán halt meg, a nevét viselő paksi társaság halálának száztizedik évfordulójára emlékalbumot jelentett meg.)

Gutai István

Európai Unió – lehetőségek a könyvtárak számára

A Békés Megyei Könyvtár és Humán Szolgáltató Centrum Megyei Könyvtára a Heltai Gáspár Könyvtári Alapítvánnyal együttműködésben 2007 novemberében konferenciát rendezett Kolozsváron, amelynek megvalósításához elnyerte a Nemzeti Kulturális Alap Könyvtári Szakmai Kollégiumának támogatását. A konferencián negyven fő vett részt, romániai magyar könyvtárosok, egyetemisták és a kulturális élet szereplői. A tanácskozás témája a könyvtárak számára elérhető uniós pályázati lehetőségek, tapasztalatok és eredmények bemutatása, valamint a digitalizált kulturális örökség hasznosítása volt.

Pillich Katalin, a Heltai Gáspár Könyvtári Alapítvány ügyvezető titkára és az alapítvány berkeiben működő Gróf Mikó Imre Könyvtár vezetője megnyitójában bemutatta az erdélyi-romániai magyar közösség intézményét, amely támogatja a tradicionális kultúra értékeinek megőrzését, fejlesztését. Az alapítvány tevékenységét tizenöt éve kezdte meg, azzal a szándékkal, hogy

mintául szolgálhasson az erdélyi magyar kultúra önszerveződéséhez.

Az első előadó, *Gurka Balla Ilona*, a Babes-Bolyai Tudományegyetem tanársegéde, *A könyvtár és virtuális közönsége* című előadásában kiemelte, hogy az internet széles körű elterjedése, az információhordozók megjelenése jelentős mértékben megváltoztatta a könyvtárakkal, illetve a könyvtári szolgáltatásokkal szemben megfogalmazott igényeket. Az átalakuló technikai lehetőségeknek és olvasói elvárásoknak megfelelően a kolozsvári Egyetemi Könyvtár szolgáltatásai szinte teljesen automatizáltak, beleértve a számítógépes adatbázisokat és az on-line információszolgáltatást.

Az Európai Unióhoz történt csatlakozás könyvtári hatásait ismertette *Dippold Péter*, az Országos Széchényi Könyvtár tudományos igazgatója. Hangsúlyozta, hogy csak folyamatos fejlődéssel, nyitással, változtatással maradhat fenn a könyvtári rendszer. Az uniós tagság számos előnyt és lehetőséget biztosít a kultúra területén működő szervezetek számára. „Új jövő vár ránk, hiszen az EU-s programok, pályázatok, irányelvek alapvetően befolyásolják könyvtáraink működését” – mondta az előadó. Az uniós projektek szorgalmazzák a közgyűjteményi területek összefogását, és kiemelik a digitalizálás jelentőségét. A közeljövőben megvalósulhat a határokon átvívelő európai kulturális tartalmak összefogása az Európai Digitális Könyvtár létrehozásával.

Esélyteremtés, hozzáférés, minőségi szolgáltatások címmel tartott előadást *Bartos Éva*, a Könyvtári Intézet igazgatója. A hazai könyvtárügyben megvalósítandó célok megegyeznek az európai könyvtárügy céljaival – emelte ki az előadó. A legfontosabb az információhoz és a dokumentumokhoz való hozzáférés növelése. A gyorsabb és jobb hozzáférhetőség, a digitalizálás elősegíti a demokratizálódást a tudatos állampolgári lét érdekében. Igen fontos az esélyteremtés, az esélyegyenlőség biztosítása, ami elsősorban a hátrányos helyzetűek, a veszélyeztetett társadalmi csoportok esélyeinek megteremtését jelenti. A könyvtáraknak a fogyatékkal élők számára elérhető szolgáltatásokat kell nyújtaniuk, megfelelő eszközparknak, speciális dokumentumoknak és a dolgozók speciális felkészültségének biztosításával. Az előadó hangsúlyozta a könyvtárak lényeges szerepét a gyerekek és fia-

talok kulturális fejlődésében, a művelődési hátrányok leküzdésében.

Romániában is fellendülőben van a helytörténet, a kulturális örökség feltárása és bemutatása iránti érdeklődés. Bizonyítja ezt az utóbbi években megjelent, különböző településeket, egyházközségeket bemutató kötetek, tanulmányok sokasága. Kolozsvár helytörténeti irodalma is rendkívül gazdag. *Gaal György*, a Házsongrád Alapítvány elnöke – maga is kiváló helytörténész – bemutatta a Kolozsvárra vonatkozó fontosabb magyar és román szempontú helytörténeti köteteket. Többféle helytörténeti művet ismertetett meg a résztvevőkkel. Többek között útikalauzok, műemlékfüzetek, várostörténeti albumok, térképek, poszterek mutatják be azokat az objektumokat, amelyeket érdemes megtekinteni Kolozsváron.

Mender Tiborné, az Országos Idegennyelvű Könyvtár (OIK) főigazgatója *Soknemzetiségű kulturális örökség a könyvtári ellátásban és információszolgáltatásban* című előadásában a könyvtárak kulcsszerepét több szempontból elemezte, kiemelve azokat a tényezőket, amelyek szükségessé teszik a kisebbségek könyvtári ellátását. Hangsúlyozta, hogy a könyvtárak a kicsi, ezért veszélyeztetett kultúrák támogatásának letéteményesei. Bemutatta az Országos Idegennyelvű Könyvtárat, amelynek hagyományos és fontos feladata a nemzetiségi könyvtárellátás segítése, koordinálása. A könyvtár kiterjedt tevékenységet folytat a magyarországi nemzetiségek anyanyelvi kultúrájának fejlesztése érdekében. Az OIK szolgáltatásaiban egyre nagyobb teret kap az elekt-

ronikus teljes szövegű adatbázisokhoz való hozzáférés és az internetes tájékoztatás. Ezáltal biztosított a gyors és megfelelő formában történő hozzájutás a szükséges információkhoz, dokumentumokhoz Magyarország határain túlról is.

Szabó Zsolt, a *Művelődés* folyóirat főszerkesztője a Sztánai-völgy értékmentő programjáról számolt be. A táj-, műemlékvédelmi és tájfejlesztési stratégia célja, hogy jellemezze és elemezze a Sztánai-völgy értékeit. Ez a térség olyan természeti, táji és kultúrtörténeti értékekkel, néprajzi hagyományokkal rendelkezik, amelyek feltárása és védelme a vidék településeinek szellemi és gazdasági fellendüléséhez vezethet. A program megvalósítását végző munkacsoport az eltelt évek alatt igazi szellemi közösségé, a Sztánai Műhelyé kovácsolódott. Az előadás betekintést nyújtott a völgy településeinek mindennapi életébe, múltjába és hagyományaiba.

Kármán László, az iKron Kft. stratégiai igazgatója előadásában ismertette az informatikai technológia szerepét a projektek megvalósításában. Bemutatta a Körös-Maros kulturális örökség projekt elektronikus könyvtári programját, amely megkönnyíti a digitális munkák elvégzését a feldolgozástól a szabványos tároláson keresztül az interneten való közzétételig. A program teljes mértékben megfelel az elektronikus könyvtárral szemben támasztott igényeknek,

biztosítja a tárolt dokumentumok időtállóságát és az információk cseréjét. Az előadó felvázolta a továbblépés lehetőségeit több együttműködő partner bevonásával, illetve európai digitális archívumokhoz csatlakozással.

Ambrus Zoltán, a Békés Megyei Könyvtár igazgatója egy megvalósult uniós modellt mutatott be, a Light-projekt részét, a Körös-Maros

kulturális örökség projektet. Célja webalapú információszolgáltatás kifejlesztése, mely a kulturális örökség feltárásával, digitalizálásával, rendszerezésével, hozzáférhetővé tételével támogatja a régió fejlesztési programjait. A projekt portálja fontos információkat nyújt a régió kulturális értékeiről, intézményeiről, természeti kin-

cseiről; tartalmazza Békés megye kulturális örökségének adatbázisait, többek között a CSA-KOL kísérleti adattárt. A régió hagyományos állattartási és mezőgazdasági termelésének bemutatásával az adattár hozzájárul a nemzetiségi szokások továbbéléséhez, újrahasznosításához. A program nemzetközi együttműködésben zajlik, melybe a megye más intézményei is bekapcsolódtak. A projekt egyik továbblépési lehetősége egy GPS-alapú kulturális tájékoztató rendszer megvalósítása, amely segítheti a régió műemlékeinek turisztikai és kulturá-

lis hasznosítását.

A konferencia Dippold Péter összegzésével zárult, amelyben kiemelte a hazai és határon túli könyvtárak közötti együttműködésnek, közös gondolkodásnak, a tapasztalatok átadásának fontosságát.

Csicsey Ildikó

Jelentkezési felhívás

a Debreceni Egyetem informatikus könyvtáros szakára

A Debreceni Egyetem Informatikai Kara az előző évhez hasonlóan a 2008/2009-es tanévre az informatikus könyvtáros alapképzési (BA) szakot levelező tagozaton is meghirdeti, amelyre érettségi birtokában lehet jelentkezni. Felvételi vizsga nincs. A képzés költségtérítéses, időtartama hat félév, a megszerzendő szakképzettség könyvtáros, a Magyar Akkreditációs Bizottság által támogatott *webprogramozó szakirányon*.

A jelentkezés módjáról, a felvehető hallgatók számáról, a költségtérítés összegéről és egyéb tudnivalókról a „Felsőoktatási felvételi tájékoztató. 2008. szeptemberben induló képzések” c. kötet 330. oldalán olvashatnak. A jelentkezés határideje: 2008. február 15. Várhatóan a nyári hónapokban pótfelvételekre is lesz lehetőség. További részletesebb felvilágosítás a Debreceni Egyetem Informatikai Karán, illetőleg a szakot közvetlenül gondozó Könyvtár-informatikai Tanszék munkatársaitól kérhető.

Tisztelettel várjuk a kollégákat egyetemünkön!

Debrecen, 2008. január

Debreceni Egyetem Informatikai Kara